

Column

Geen tijd, ik volg een trend

Wat moeten we toch veel in het onderwijs! Stapels voorschriften, formulieren, circulaire's. En het vervelende is: aan ons echte werk komen we door al die rompslomp niet toe. Dat is begrijpelijk, maar wat blijkt nu? Die stapels willen ook maar niet kleiner worden! Dat is iets moeilijker te begrijpen.

We kunnen ons er natuurlijk makkelijk vanaf maken door naar het ministerie te wijzen. Ondanks ferme uitspraken slagen ze er nog steeds niet in ons minder lastig te vallen. Dat is zeker waar, maar een ander deel van de oorzaak ligt bij onszelf. De stapels worden niet kleiner, omdat we ons een oor laten aannaaien.

Wat is er namelijk aan de hand? Niets meer of minder dan dit: wij zijn gewoon mensen van deze tijd. Een tijd van overvloed. We hebben alles al. Althans, alles wat we materieel nodig hebben. Alleen, daar worden we niet gelukkig van. De commercie maakt daar dankbaar gebruik van en daarom kunnen wij al jaren geluk kopen.

Geluk kopen doen we in de vorm van illusies. Een voorbeeld. Het leven in het landelijke Engeland in de negentiende eeuw komt op ons over als veel romantischer dan ons jachtige bestaan. Dit landleven glimlacht ons uit de tijdschriften, van de beeldbuis en vanaf de reclamezuilen tegemoet. En het is te koop! Dus wij gaan in ons geluk investeren en we pakken het meteen goed aan. We laten het niet bij die ene van twijgjes gevlochten krans - al of niet verfraaid met gekleurde linten - aan de voordeur. Nee, de hele doorzonwoning en alles eromheen stouwen we vol met spullen die samen zorgen voor het complete countrygebeuren dat ons het ultieme geluk gaat verschaffen. We voorzien op deze manier meteen in de tweede behoefte waarin we uit naam van de industrie door de reclamebureaus en de media getraind worden. We laten zien dat we er echt helemaal bijhoren, dat we trendy zijn!

Het mechanisme dat hier aan het werk is, is het volgende. Om in een materieel overvoerde maatschappij de omzet veilig te stellen, neemt de industrie zijn toevlucht tot het koppelen van de illusie van geluk aan niet direct noodzakelijke materiële producten. Om deze illusies aan de man te brengen worden reclamebureaus en media ingeschakeld. Zo worden hypes gecreëerd. Voor je het weet is een hype een trend en we weten allemaal dat trends er zijn om gevolgd te worden. Je moet erbij horen! Jarenlang kneden en masseren door industrie en media hebben ons tot willige en onbewuste slachtoffers van hypes en trends gemaakt.

Terug naar het onderwijs. Stel dat wij gewoon ons werk gingen doen, stel daarbij nog dat we onze stapels weg gingen werken. Dan zaten we meer dan vol, net zo als de consument vol zit met materiële zaken. Maar adviseurs en opleidingsinstituten moeten omzet maken en creëren de illusie dat wij

schoolleiders gelukkigere mensen zullen worden als wij onze scholen leiden volgens de nieuwste concepten. Onze vakbladen vinden het prachtig dat ze weer iets hebben om over te schrijven en helpen zo mee om een hype te creëren. Geconditioneerd als we zijn, weten wij precies wat ons te doen staat.

Dus gaan wij naar een (liefst meerdaagse) cursus over bijvoorbeeld integraal personeelsbeleid om te horen wat we (naast die functionerings- en beoordelingsgesprekken waar we al niet aan toekomen) allemaal nog meer zouden moeten doen. Rekent u even mee? Drie leden van de schoolleiding naar een cursus van een dag (ik houd het bescheiden) is 24 klokuren is 24 functioneringsgesprekken! En wij maar denken dat we gelukkiger zullen zijn als wij precies weten wat IPB inhoudt. Waarna we er vervolgens nooit aan toe zullen komen, omdat er altijd wel een volgende hype zal zijn.

Peter Broerse schrijft deze column op persoonlijke titel. Hij is sinds 2000 interim-rector. Van 1982-2000 was hij rector van het Stedelijk Gymnasium Nijmegen.

Sturen in complexiteit

LEERGANG HOGER MANAGEMENT IN VO EN BVE

Voor deelnemers een context voor persoonlijke groei.
Voor scholen een kwaliteitsimpuls.

De leergang wordt aangeboden op twee locaties:

- Amsterdam
- Groningen

Informatie en brochure:

Centrum voor Nascholing Amsterdam

Mevrouw. C. Mesman

T 020 525 1241 • F 020 525 1236

E cmesman@cna.uva.nl

www.cna.uva.nl

ECNO

Mevrouw A. van der Post

T 050 312 0022 • F 050 312 8252

E a.m.t.van.der.post@ecno.nl

www.ecno.nl

